

Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet
Postboks 8036 Dep
0030 Oslo

Oslo, 16.02.12

Høring – Utkast til midlertidig forskrift om anerkjennelse av enkelte farskap fastsatt i utlandet etter lov om barn og foreldre for barn født av surrogatmor i utlandet

Ref. 201104608-/SILS 20.12.2011

Juridisk rådgivning for kvinner, JURK, viser til høringsbrev av 20.12.11 vedrørende anerkjennelse av farskap fastsatt i utlandet for barn født av surrogatmor i utlandet. Vi takker for tilliten som høringsinstans.

JURK gir gratis juridisk rådgivning til kvinner, og vi uttaler oss på bakgrunn av de erfaringer vi har gjort i vår saksbehandling.

Kommentarer til forskriften § 1

JURK stiller seg kritiske til hvordan formålet er utformet i forskriften § 1. Vi mener at formålet heller bør fokusere på barnets rett til å få fastsatt en juridisk forelder i Norge. Det må foreligge en presumsjon om at det å få etablert juridiske foreldre for et barn, også er til barnets beste. For å oppnå dette formålet, anser vi fastsettelse av farskap er et nødvendig middel.

Telefon:
22 84 29 50
Faksnr:
22 84 29 51

Telefonhenvendelse:
Man kl 09 - 15
Tir kl 09 - 15
Ons kl 17 - 20

Klientmottak:
Tir kl 12 - 15
Ons kl 17 - 20

Adresse:
Arbins gate 7
0253 Oslo
www.jurk.no

JURK forslår følgende formulering til formålsparagrafen:

” Formålet med denne forskriften er å sikre barns rett til juridiske foreldre gjennom anerkjennelse av farskap fastsatt i utlandet. ”

Det at barnas rettskrav blir formulert på denne måten, vil også være en signaleffekt som gjør det klart at det er hensynet til barnets beste som skal legges til grunn for forskriften.

Kommentarer til forskriften § 2

JURK stiller seg positive til at vilkårene for at farskap skal fastsettes er utformet som et rettskrav.

Imidlertid bemerker JURK at det i tillegg til disse vilkårene synes å være en avvisningsgrunn dersom surigatiavtalen har blitt i stand ved tvang. Etter JURKs vurdering må dette vurderes konkret i hvert enkelt tilfelle, og det bør således fremgå av forskriften at dette er et tilleggskrav.

I tillegg etterlyser JURK hva Departementet legger i begrepet tvang. Er det meningen at dette også skal omfatte uforholdsmessige økonomiske vederlag, psykisk tvang eller går grensen ved fysisk tvang. JURK synes det er betenkelig dersom man åpner for å utnytte en kvinne i en vanskelig økonomisk situasjon til å bære frem et barn.

Videre bemerker JURK at selv om det foreligger tvang, vil det være til barnets beste at det blir fastsatt en juridisk forelder for det. De beste hensyn taler for at man ikke skal la foreldrenes handlinger gå ut over barnet ved at disse handlingene forhindrer barnets juridiske rett til å ha juridiske foreldre. Det at en avtale om surigati er inngått ved tvang, bør heller fanges opp av andre rettsregler og regelverk, for eksempel straffelovgivningen.

JURK bemerker videre at dette er prinsipielt viktige spørsmål Departementet må ta stilling til ved utforming av endelig lov eller forskrift.

Kommentarer til forskriften § 3

JURK bemerker at når Departementet velger å benytte seg av en så generell rettslig standard som ”særlige grunner”, må det utarbeides retningslinjer for hvilke momenter som det skal legges vekt på i vurderingen. Dette er særdeles viktig i og med at forskriftens midlertidige karakter tilsier at det ikke er nok tid til at Nav Internasjonal etablerer en egen praksis på området.

JURK stiller seg for øvrig positive til at hensynet til barnets behov for trygge og stabile rammer er et vesentlig hensyn bak utformingen av forskriften § 3.

Når det gjelder begrepet tvang, henvises det til våre kommentarer til forskriften § 2.

Kommentarer til forskriften § 4

JURK har ingen kommentarer til forskriften § 4.

Kommentarer til forskriften § 5

JURK har ingen kommentarer til forskriften § 5.

Imidlertid bemerkes det at fordi Nav ikke lenger er en forkortelse, men et egetnavn, jf. uttalelse fra språkrådet, skal ikke dette skrives med store bokstaver.

Kommentarer til forskriften § 6

JURK har ingen kommentarer til forskriften § 6.

Kommentarer til forskriften § 7

JURK mener at tidsfristen synes å være noe tilfeldig. Hensynet til barnets beste tilsier at forskriften også bør gjelde for barn som ankommer Norge i løpet av den tiden forskriften gjelder.

JURK bemerker at dette er regler forvaltningen ved Nav må få tilstrekkelig informasjon om for at de skal kunne oppfylle sin opplysnings- og veiledningsplikt etter forvaltningsloven § 11.

Kommentarer til forskriften § 8

JURK bemerker at forskriftens midlertidig karakter bør gjelde til det foreligger klar lovgivning på feltet. Hvis denne lovgivningen fortsetter å være midlertidig, vil samme problematikk med hensyn til uklarhet i lovverket vedvare.

For Juridisk rådgivning for kvinner (JURK)

Nazneen Pervez Soltvedt

Caroline Kjennerud

Henriette Cecilie Breilid

Ida Thorsrud